

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM

Wiedza o społeczeństwie
Poziom rozszerzony

Listopad 2015

**Zacznij
przygotowania
do matury już dziś**

Kup vademecum

sklep.operon.pl/matura

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
1.	<p>– Niż demograficzny z lat 50. i 60. trwał krócej niż ten z lat 80. i 90. (niż demograficzny z lat 80. i 90. trwał dłużej niż ten z lat 50. i 60.).</p> <p>– W czasie niżu demograficznego z lat 50. nastąpił mniejszy spadek urodzeń niż w latach 80. i 90. (w czasie niżu demograficznego z lat 80. i 90. nastąpił większy spadek urodzeń niż w latach 50.).</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi</p> <p>0 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi, niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
2.	<p>Opis A – koncyliacja [komisja koncyliacyjna]</p> <p>Opis B – mediacja</p> <p>Opis C – negocjacje</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>2 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi</p> <p>1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi</p> <p>0 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi, niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
3.	<p>(Społeczeństwo) masowe</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
4.	<p>Rozstrzygnięcie: Tak</p> <p>Przykład uzasadnienia: Plakat ukazuje zbiór podobnych postaci, co może wskazywać na zanik indywidualności, konformizm czy uniformizację kultury.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (rozstrzygnięcia i uzasadnienia)</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
5.	<p>Koncepcja narodu: etniczno-kulturowa [antropologiczna]</p> <p>Przykład uzasadnienia: Elementy, które przyczyniły się do powstania narodu kurdyjskiego, to: język, kultura i historia. Naród ten przetrwał pomimo nieposiadania własnego państwa.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>2 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (nazwy koncepcji oraz uzasadnienia)</p> <p>1 pkt – podanie nazwy koncepcji bez uzasadnienia</p> <p>0 pkt – podanie jedynie uzasadnienia, niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2

Kup vademecum

sklep.operon.pl/matura

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
6.	<p>A. Np. Jedynie wśród respondentów z Polski, w odróżnieniu od Czechów, Węgrów i Słowaków, większość uznaje prawo imigrantów do zamieszkania w ich kraju.</p> <p>B. Przykład przyczyny gospodarczej: ankietowani obawiają się o swoje miejsca pracy i konkurencję w tym zakresie ze strony imigrantów (Polacy obawiają się, że imigrantom trzeba będzie udzielać wsparcia finansowego, a fundusze te można by było przeznaczyć na rozwój gospodarczy kraju).</p> <p>Przykład przyczyny społecznej: respondenci kierują się stereotypami i z tego powodu są niechętni imigrantom (społeczeństwo polskie jest dość jednolite i nie jest przyzwyczajone do zamieszkiwania z innymi nacjami).</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B. 1 pkt – podanie dwóch przyczyn (gospodarczej i społecznej) 0 pkt – podanie jednej przyczyny, niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
7.	<p>Np. Brak niezależności (wolności) mediów. (Cenzura, czyli kontrola informacji występujących w mediach). Na rysunku został przedstawiony diabeł (symbolizujący np. polityków, przedstawicieli biznesu itp.), który wyraźnie steruje (manipuluje) programem pokazywanym w telewizji, poruszając występującym w nim aniołem.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi uwzględniającej elementy z rysunku 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
8.	<p>Np. Prezydent zwraca się do Trybunału Konstytucyjnego przed podpisaniem ustawy, robi to zatem zapobiegawczo, by uniknąć podpisania ustawy niezgodnej z Konstytucją RP.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – cytowanie treści tekstu źródłowego, niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
9.	<p>– problemowe – odgórne – fakultatywne – ogólnokrajowe – wiążące</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>2 pkt – poprawne podkreślenie pięciu przymiotników 1 pkt – poprawne podkreślenie czterech przymiotników 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
10.	<p>D. Sojusz Lewicy Demokratycznej</p> <p>Przykład uzasadnienia: Program ten podkreśla dużą rolę państwa w udzielaniu pomocy najuboższym obywatelom, co jest charakterystyczne dla partii lewicowej.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (nazwy partii i uzasadnienia) 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
11.	<p>A. A. świeckim</p> <p>B. Np. Stosunki między Rzeczpospolitą a Kościołem katolickim są regulowane konkordatem, ponieważ Stolica Apostolska jest podmiotem prawa międzynarodowego, zatem obie strony zawierają między sobą umowę międzynarodową, którą określa się mianem konkordatu.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
12.	<p>Opis A – Białoruś [Republika Białorusi, Republika Białoruś], Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Czechy [Republika Czeska], Macedonia, Mołdawia [Republika Mołdawii], Rosja [Federacja Rosyjska], Serbia, Słowacja [Republika Słowacka], Ukraina</p> <p>Opis B – Kosowo [Republika Kosowa], Litwa [Republika Litewska], Łotwa [Republika Łotewska], Estonia, Słowenia, Chorwacja</p> <p>Opis C – Niemcy [Republika Federalna Niemiec, RFN]</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>2 pkt – poprawne wskazanie trzech przykładów</p> <p>1 pkt – poprawne wskazanie dwóch przykładów</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
13.	<p>A. Prawda</p> <p>B. Fałsz</p> <p>C. Fałsz</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – poprawne wskazanie trzech odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
14.	<p>A. 115</p> <p>B. 227</p> <p>C. 235</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
15.	<p>A. suwerenności [zwierzchnictwa] narodu</p> <p>B. praworządności [państwa prawa, rządów prawa, demokratycznego państwa prawnego]</p> <p>C. pluralizmu (politycznego)</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
16.	<p>A. przymus [obowiązek] wyborczy</p> <p>B.</p> <p>Przykłady argumentów zwolenników:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak partycypacji wyborczej może poważnie zaszkodzić funkcjonowaniu demokracji – większy udział obywateli w wyborach wzmacnia legitymizację władzy <p>Przykłady argumentów przeciwników:</p> <ul style="list-style-type: none"> – takie rozwiązanie jest sprzeczne z zasadą wolności jednostki, istotnej w demokracji – przymus może zwiększyć niebezpieczeństwo przypadkowych wyborów obywateli niezorientowanych w rzeczywistości politycznej <p>Schemat punktowania:</p> <p>A.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B.</p> <p>1 pkt – podanie dwóch poprawnych argumentów (zwolenników i przeciwników)</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
17.	<p>A. (Dochody) własne</p> <p>B. podatek od nieruchomości, podatek rolny, opłata uzdrowiskowa</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi</p> <p>B.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi</p>	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
18.	<p>Rozstrzygnięcie: Tak</p> <p>Przykład uzasadnienia: Doktor Andrzej Zawistowski apeluje w sprawie Danuty Siedzikówny, która była ofiarą organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990. Ściganie i ujawnianie zbrodni komunistycznych jest zadaniem statutowym IPN.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (rozstrzygnięcia i uzasadnienia)</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–1
19.	<p>A. [prawo] cywilne [zobowiązań]</p> <p>B.</p> <p>Odpowiedzialność deliktowa – [art.] 415</p> <p>Odpowiedzialność kontraktowa – [art.] 471</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2
20.	<p>A. (Zasada) hierarchiczności (aktów prawnych)</p> <p>B.</p> <p>– akty niższego rzędu muszą być zgodne z aktami wyższego rzędu</p> <p>– akty wyższego rzędu są ogólniejsze niż akty niższego rzędu (akty niższego rzędu są bardziej szczegółowe niż akty wyższego rzędu)</p> <p>– akty wyższego rzędu mogą uchylać akty niższego rzędu</p> <p>C. Akty te różni adresat, do którego są skierowane. (Akty powszechnie obowiązujące są skierowane do wszystkich obywateli, natomiast akty wewnętrznie obowiązujące obowiązują tylko jednostki organizacyjne, podlegające wydającemu je organowi.)</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (dwóch cech hierarchiczności aktów prawnych)</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>C.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (różnicy)</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–3
21.	<p>A.</p> <p>Tekst A – Kodeks postępowania karnego</p> <p>Tekst B – Kodeks karny wykonawczy</p> <p>Tekst C – Kodeks karny</p> <p>B.</p> <p>Normy prawa materialnego – (Tekst) C.</p> <p>Normy prawa formalnego – (Tekst) A.</p> <p>Schemat punktowania:</p> <p>A.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p> <p>B.</p> <p>1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi</p> <p>0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>	0–2

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
22.	A – Krajowa Rada Sądownictwa B – Prezydent RP Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
23.	Rozstrzygnięcie: Nie Przykład uzasadnienia: Umowa sprzedaży nie jest ważna, ponieważ – choć dotyczy ona drobnej sprawy życia codziennego – doszło jednak do rażącego pokrzywdzenia osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych – dziesięcioletniej Ewy. Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
24.	A. Organizację Narodów Zjednoczonych B. Rozstrzygnięcie: Nie Przykład uzasadnienia: Komitet Praw Człowieka w Genewie jest funkcjonalnie związany z ONZ, ale skargę indywidualną do Komitetu można złożyć, powołując się na Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, a nie na Powszechną Deklarację Praw Człowieka. Schemat punktowania: A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi B. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi (rozstrzygnięcia i uzasadnienia) 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
25.	Opis A – Ukraina Opis B – Niemcy [Republika Federalna Niemiec, RFN] Opis C – Rosja [Federacja Rosyjska] Opis D – Białoruś [Republika Białorusi, Republika Białoruś] Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
26.	Tekst nawiązuje do zmiany ładu jednobiegunowego [hegemonistycznego] na wielobiegunowy [policentryczny]. Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
27.	A. Szwajcaria, Norwegia B. Przykłady pozytywnych skutków: 1) szybsze i łatwiejsze podróżowanie po krajach UE 2) ułatwienia w podejmowaniu nauki i pracy w UE Przykłady negatywnych skutków: 1) problemy z rozwijającą się przestępczością w UE 2) spadek dochodów osób mieszkających blisko granicy UE [ze względu na uszczelnienie zewnętrznych granic UE] Schemat punktowania: A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi B. 2 pkt – podanie dwóch skutków pozytywnych i dwóch skutków negatywnych 1 pkt – podanie dwóch skutków pozytywnych lub dwóch skutków negatywnych 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–3

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
28.	Np. Według S. Huntingtona konflikty wynikają z różnic (kulturowych, religijnych) pomiędzy stronami, R. Girard sądzi natomiast, że to nie różnice, a podobieństwo (bliskość) powoduje konflikty. Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
29.	A. D. UNHCR B. 2 Schemat punktowania: A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi B. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
30.	A. Opis A – Robert Schuman Opis B – Konrad Adenauer Opis C – Paul (Henri) Spaak Opis D – Winston Churchill B. (Winston) Churchill Schemat punktowania: A. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi B. 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–2
31.	A. Schemat punktowania: 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – niepoprawna odpowiedź lub brak odpowiedzi	0–1
32.	<div> <p>Temat 1. Wyjaśnij, jakie problemy stanowią zagrożenie dla funkcjonowania współczesnej demokracji.</p> <p>Poziom III Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) przedstawił w pełni wszystkie istotne aspekty zagadnienia, tj.: a) odwołał się do problemów i zagrożeń współczesnej demokracji: – bierność obywateli (np. jeśli chodzi o udział w wyborach czy referendum, słabe zaangażowanie w działalność partii politycznych, konsultacje społeczne, budżet obywatelski), – brak bezpieczeństwa socjalnego (wynikający np. z sytuacji na rynku pracy, niewielkiej wysokości zabezpieczeń na wypadek choroby czy niezdolności do pracy, niskich emerytur, niewystarczającej dostępności służby zdrowia), – zła kondycja gospodarki (np. recesja lub kryzys gospodarczy – często o charakterze międzynarodowym), – patologie życia publicznego (np. korupcja, populizm [demagogia], nepotyzm, kumoterstwo, klientelizm, partykularyzm), – słabo wykształcone społeczeństwo,</p> </div> <div> <p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów niezwiązanych z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.</p> </div>	0–12

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów		Liczba punktów
	<p>– konflikty wewnętrzne i zewnętrzne (np. społeczne, ekonomiczne, polityczne, zewnętrzna agresja).</p> <p>b) omówił konsekwencje występowania wspomnianych problemów i zagrożeń, np. podział obywateli na rządzących i rządzonych, tyrania większości, pozorna reprezentatywność, spadek zaufania obywateli do państwa, monopolizacja sfery gospodarki, upadek systemu demokratycznego.</p> <p>2) wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, np. formy partycypacji społecznej, działalność ruchów obywatelskich, przykłady współczesnego populizmu,</p> <p>3) wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z danym zagadnieniem, np. partycypacja obywatelska, oligarchizacja, alienacja elit, „sejmokracja”, charyzma, korupcja bierna i czynna, manipulowanie społeczeństwem, demokracja fasadowa,</p> <p>4) wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami w narracji,</p> <p>5) wykorzystał materiał źródłowy, dołączony do tematu.</p>		
	<p>Poziom II Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) przedstawił w pełni większość istotnych aspektów lub pominął tylko jeden istotny aspekt zagadnienia,</p> <p>2) wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego,</p> <p>3) wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z danym zagadnieniem.</p>	<p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.</p>	0–8
	<p>Poziom I Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) zasygnalizował jedynie większość istotnych aspektów lub pominął więcej niż jeden istotny aspekt zagadnienia,</p> <p>2) wykorzystał w niewystarczającym stopniu znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym,</p> <p>3) wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z danym zagadnieniem.</p>	<p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.</p>	0–4
	<p>Treść pracy wskazuje, że zdający nie zrozumiał tematu.</p>	<p>Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. Wywód jest niekomunikatywny.</p>	0

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
	<p>Temat 2. Przedstaw system ochrony praw i wolności człowieka w Polsce i oceń jego funkcjonowanie.</p> <p>Poziom III Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) przedstawił w pełni wszystkie istotne aspekty zagadnienia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) scharakteryzował prawa człowieka wymienione w Konstytucji RP: <ul style="list-style-type: none"> – wolności i prawa osobiste, np. prawo do życia, nietykalność i wolność osobista, prawo do ochrony danych osobowych, wolność sumienia i wyznania, wolność wyrażania swoich poglądów, – wolności i prawa polityczne, np. wolność zgromadzeń, prawa wyborcze, wolność zrzeszania się, prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej, – wolności i prawa ekonomiczne, socjalne oraz kulturalne, np. prawo do własności, prawo do nauki, prawo do ochrony zdrowia, prawo do urlopu i wypoczynku, b) scharakteryzował funkcjonowanie systemu ochrony praw człowieka w Polsce: <ul style="list-style-type: none"> – rządowy system ochrony praw człowieka, np. Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Trybunał Konstytucyjny, sądy, – pozarządowy system ochrony praw człowieka, np. Amnesty International, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Polski Czerwony Krzyż, Caritas Polska, Polska Akcja Humanitarna, c) ocenił funkcjonowanie systemu ochrony praw człowieka w Polsce, np.: <ul style="list-style-type: none"> – rządowy system ochrony praw człowieka działa dość sprawnie: do RPO i RPD można zgłosić się w dowolnej formie i z każdą sprawą dotyczącą łamania praw człowieka, w Polsce działają niezależne sądy i trybunały, które są co najmniej dwuinstancyjne, a jeśli ta droga nie wydaje się wystarczająca, można także szukać pomocy w sądach międzynarodowych, – pozarządowy system ochrony praw człowieka także jest mocno rozbudowany – państwo polskie nie ogranicza tworzenia i działania NGO, mogą one występować w obronie praw człowieka, a także prowadzić działalność informacyjną i edukacyjną, <p>2) wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, np. prawa mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych, prawa obywatela w kontaktach z władzą i z mediami, Polska a europejski i uniwersalny system ochrony praw człowieka,</p> <p>3) wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z danym zagadnieniem, np. Konstytucja RP, kodeksy, skarga konstytucyjna, prawa pozytywne, prawa negatywne, prawa człowieka pierwszej, drugiej i trzeciej generacji,</p> <p>4) wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami w narracji.</p> <p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów niezwiązanych z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.</p>	0–12

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów		Liczba punktów
	Poziom II Wartość merytoryczna Zdający: 1) przedstawił w pełni większość istotnych aspektów lub pominął tylko jeden istotny aspekt zagadnienia, 2) wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego, 3) wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z danym zagadnieniem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.	0–8
	Poziom I Wartość merytoryczna Zdający: 1) zasygnalizował jedynie większość istotnych aspektów lub pominął więcej niż jeden istotny aspekt zagadnienia, 2) wykorzystał w niewystarczającym stopniu znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym, 3) wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z danym zagadnieniem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.	0–4
	Treść pracy wskazuje, że zdający nie zrozumiał tematu.	Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. Wywód jest niekomunikatywny.	0
	Temat 3. Rozstrzygnij, jaki model polityki Unii Europejskiej w stosunku do imigrantów jest korzystniejszy z ich punktu widzenia oraz z punktu widzenia ich nowej ojczyzny.		0–12
	Poziom III Wartość merytoryczna Zdający: 1) przedstawił w pełni wszystkie istotne aspekty zagadnienia, tj.: a) przedstawił politykę różnych państw Unii Europejskiej w stosunku do imigrantów – od nieufności i braku działań mających na celu integrację (imigranci jako „krótkookresowi goście”) do polityki włączania imigrantów w szereg społeczeństwa (model „tygła” i model wielokulturowości); b) rozważył problem stosunku państwa do imigrantów z punktu widzenia państwa, podając argumenty i kontrargumenty, np. – brak działań integracyjnych jest modelem pozornie „tańszym” dla państwa, które nie podejmuje, a zatem i nie finansuje żadnych działań; z drugiej strony może prowadzić do powstawania wyodrębnionych, wrogich państwu społeczności;	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów niezwiązanych z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.	

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
	<p>– polityka włączania imigrantów w szeregi społeczeństwa jest z całą pewnością rozwiązaniem wymagającym aktywności ze strony państwa, co generuje koszty, z drugiej strony jest też szansą na zbudowanie różnorodnego, tolerancyjnego, związanego z państwem społeczeństwa; model „tygla” bardziej sprzyja powiązaniu imigrantów z państwem jako przyszłych obywateli, jednakże model wielokulturowości bardziej przyczynia się do wzbogacenia różnorodności społeczeństwa;</p> <p>c) rozważył problem stosunku państwa do imigrantów z punktu widzenia imigrantów, podając argumenty i kontrargumenty, np.</p> <p>– brak działań integracyjnych jest modelem nieulegającym imigrantom startu w nowej ojczyźnie, może się rzeczywiście przyczynić do traktowania państwa, do którego przybyli, jako tymczasowego miejsca zamieszkania; z drugiej strony może też prowadzić do większej mobilizacji imigrantów – część z nich być może będzie chciała podjąć próbę zmiany opinii o ich społeczności i ciężko pracować na pozytywny wizerunek;</p> <p>– polityka włączania imigrantów w szeregi społeczeństwa z całą pewnością pomaga imigrantom „wtopić” się w społeczeństwo danego państwa, czują się oni mocniej związani z państwem i innymi obywatelami; z drugiej strony model „tygla” może się przyczynić do zaniku odrębności etnicznej, stopniowego zaniku kontaktu z dawną ojczyzną, odejścia od swoich obyczajów i tradycji; model wielokulturowości pomaga imigrantom w zachowaniu tej świadomości i pielęgnowaniu obyczajów i tradycji;</p> <p>2) wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, np. problemy imigrantów w nowej społeczności, problemy finansowe państwa i imigrantów, stosunek obywateli danego państwa do imigrantów,</p> <p>3) wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z danym zagadnieniem, np. model „tygla” (francuski, asymilacji), model wielokulturowości (anglo-amerykański), stereotypy, integracja, etniczność, konflikty etniczne,</p> <p>4) wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami w narracji,</p> <p>5) wykorzystał materiał źródłowy, dołączony do tematu.</p>	
	<p>Poziom II Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) przedstawił w pełni większość istotnych aspektów lub pominął tylko jeden istotny aspekt zagadnienia,</p> <p>2) wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego,</p> <p>3) wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z danym zagadnieniem.</p>	<p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.</p>

Numer zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów		Liczba punktów
	<p>Poziom I Wartość merytoryczna Zdający:</p> <p>1) zasygnalizował jedynie większość istotnych aspektów lub pominął więcej niż jeden istotny aspekt zagadnienia,</p> <p>2) wykorzystał w niewystarczającym stopniu znajomość i rozumienie wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym,</p> <p>3) wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z danym zagadnieniem.</p>	<p>POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne.</p> <p>SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem).</p> <p>JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.</p>	0–4
	Treść pracy wskazuje, że zdający nie zrozumiał tematu.	<p>Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. Wywód jest niekomunikatywny.</p>	0

Matura 2016

JEDYNE
SPRAWDZONE
**VADEMECUM
I TESTY**
NA RYNKU

BEZPŁATNA
PLATFORMA
ON-LINE

Wybierz pewną metodę!
www.sklep.operon.pl